

Sprawozdanie

komisyi prawniczej w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w miasteczku Tartakowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 8. lutego 1894 L. s. 1171 przekazał Wysoki Sejm petycję gminy miasteczka Tartakowa i okolicznych gmin oraz obszarów dworskich o utworzeniu w obrębie starostwa Sokalskiego trzeciego Sądu powiatowego z siedzibą w miasteczku Tartakowie — Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i przedłożenia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

W wykonaniu tej uchwały Wysokiego Sejmu przesłał Wydział krajowy, reskrypsem z dnia 20. lutego 1894 l. 8557 powyższą petycję Wydziałowi powiatowemu w Sokalu z wezwaniem zbadania, ażali utworzenie nowego Sądu powiatowego w powiecie Sokalskim jest pożądane dla interesów gmin i mieszkańców tegoż powiatu i czy gmina Tartaków nadaje się na siedzibę Sądu. Zarazem wezwał Wydział krajowy rzeczony Wydział powiatowy Sokalski o spowodowanie i przedłożenie deklaracyi i uchwał Rad gminnych i obszarów dworskich na petycyi podpisanych — wreszcie o przedstawienie całej tej sprawy na Radzie powiatowej i nadesłanie powziętej w tej materyi uchwały.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie Wydziału krajowego z d. 20. lutego 1895 l. 8557 nadesłał Wydział powiatowy Sokalski relacją z dnia 15. października 1894 l. 1428 uchwały i deklaracje 17 gmin z ludnością 12.514 — które za utworzeniem Sądu powiatowego w Tartakowie się oświadczyły — sam zaś, a względnie pełna Rada powiatowa Sokalska na posiedzeniu swem z dnia 10. października 1894 oświadczyły się przeciw utworzeniu rzeczzonego Sądu.

Zebrany w ten sposób materiał wraz z wymienionemi na wstępie petycyami, przedłożył Wydział krajowy odezwą z dnia 19. grudnia 1894 l. 56.336 Prezydium Wyższego Sądu krajowego we Lwowie z prośbą o zaopiniowanie czyli ze względu na tok spraw sądowych zachodzi potrzeba ustanowienia nowego Sądu w politycznym powiecie Sokalskim, a względnie czyli miejscowość Tartaków na siedzibę Sądu powiatowego się nadaje.

Prezydium c. k. Sądu krajowego wyższego we Lwowie odpowiadając pismem z dnia 30. kwietnia 1885 l. 551 na powyższą odezwę Wydziału nie załatwiło takowej merytorycznie, lecz z uwagi, że kwestya utworzenia trzeciego Sądu powiatowego w powiecie politycznym Sokalskim z siedzibą w Krystynopolu była już przedmiotem

opinii Prezydium Sądu wyższego — które opinię taką Wydziałowi krajowemu jeszcze na dniu 4. listopada 1890 do l. 19.873 udzieliło, łącz dotąd odpowiedzi na nią nie otrzymało — zażądało zwrotu wszystkich aktów sprawy utworzenia Sądu powiatowego w Krystynopolu dotyczących, oświadczając, iż przed nadesłaniem tych aktów, nie może zarządzić potrzebnych dochodzeń co do Tartakowa, przyczem atoli akta całe tej ostatniej sprawy dotyczące u siebie zatrzymało.

W odpowiedzi na powyższą odezwę przesłał Wydział krajowy na dniu 24. maja 1895 r., l. 32.266 wszystkie akta sprawy utworzenia Sądu powiatowego w Krystynopolu, Prezydium c. k. Sądu krajowego wyższego we Lwowie zawiadamiając je równocześnie, że Wysoki Sejm na posiedzeniu swem z dnia 30. marca 1892 r. przeszedł na razie do porządku dziennego nad sprawą utworzenia Sądu powiatowego w Krystynopolu, aż do czasu, gdy stała komunikacya przez rzekę Bug pod Krystynopolem uregulowaną zostanie.

Ponieważ na powyższą odezwę Wydziału krajowego z dnia 24. maja 1895 r. l. 32.266 Prezydium Sądu Wyższego we Lwowie żadnej odpowiedzi nie dało, ani tak aktów utworzenia Sądu powiatowego w Tartakowie, jak też i aktów utworzenia Sądu powiatowego w Krystynopolu dotychczas nie zwróciło, przeto odtąd sprawa ta nie postąpiła: wpłynęła jedynie do Wysokiego Sejmu na dniu 29. grudnia 1895 petycya miasteczka Tartakowa w której gmina ta ponownie o utworzenie Sądu powiatowego w Tartakowie uprasza a zarazem dodaje, że w śródczasie wdrożyła już rokowania z Prezydium Sądu Wyższego we Lwowie o bezpłatne pomieszczenie Sądu w Tartakowie i że rokowania te miały pomyślny dla miasteczka tego wydać rezultat.

Z uwagi jednak, że wobec braku opinii w tej sprawie odnośnych władz rządowych, a w szczególności Prezydium Sądu krajowego wyższego — jak w ogóle wobec braku wszystkich aktów tej sprawy — które to wszystkie akta dotąd przez Prezydium Sądu wyższego we Lwowie zwrócone nie zostały i nie ma nadziei, ażeby jeszcze przed upływem bieżącej kadencji Sejmowej nadejść mogły, niepodobna sobie wyrobić dokładnego i stanowczego zdania, ażali utworzenie nowego Sądu powiatowego w powiecie Sokalskiem z siedzibą w Tartakowie, będzie dla ludności tegoż powiatu pożytecznem, nie może komisya prawnicza postawić już obecnie Wysokiemu Sejmowi wniosku na merytoryczne załatwienie sprawy utworzenia trzeciego Sądu powiatowego w obrębie sokalskiego powiatu z siedzibą w Tartakowie, lecz sądzi, że gdy akta odnośne z Prezydium Sądu wyższego we Lwowie wraz z opinią tegoż, do Wydziału krajowego wróca, muszą być takowe zwłaszcza ze względu na sprzeczną z żądaniem petycyonujących gmin opinią Rady powiatowej w Sokalu, oraz możliwą kolizyą interesów miasteczka Krystynopola z takimiż interesami miasteczka Tartakowa, ponownie przez Wydział krajowy zbadane i Wysokiemu Sejmowi zaopiniowane i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przekazuje ponowną petycyę gminy miasteczka Tartakowa o utworzenie tamże Sądu powiatowego Wydziałowi krajowemu do dalszego zbadania z poleceniem, ażeby postarał się o przyspieszenie stanowczego załatwienia tej sprawy i wnioski swe w tej mierze na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył.

Lwów dnia 10. stycznia 1896.

Przewodniczący :

Weigel.

Sprawozdawca :

Jahl.

Kanine